

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 31ης Ιανουαρίου 2001 *

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις T-197/97 και T-198/97,

Weyl Beef Products BV, με έδρα το Enschede (Κάτω Χώρες), εκπροσωπούμενη από τους δικηγόρους E. H. Rijnacker Hordijk και S. B. Noë,

προσφεύγουσα στην υπόθεση T-197/97,

Exportslachterij Chris Hogeslag BV, με έδρα το Holten (Κάτω Χώρες), εκπροσωπούμενη από τον δικηγόρο A. P. J. M. de Bruyn,

Groninger Vleeshandel BV, με έδρα το Groningen (Κάτω Χώρες), υπό δικαστική εκκαθάριση, εκπροσωπούμενη από τον J. J. van der Molen, εκκαθαριστή, εκπροσωπούμενη στην παρούσα διαδικασία, αρχικώς, από τον A. P. J. M. de Bruyn, και, στη συνέχεια, από τον P. E. Mazel, δικηγόρους,

με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο το δικηγορικό γραφείο των Bonn και Schmitt, 7, Val Sainte-Croix,

προσφεύγουσες στην υπόθεση T-198/97,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον W. Wils, επικουρούμενο από τον δικηγόρο G. van der Wal, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

υποστηριζομένης από

Produktschap voor Vee en Vlees

και

Stichting Saneringsfonds Runderslachterijen,

με έδρα το Rijswijk (Κάτω Χώρες),

εκπροσωπούμενοι από τον δικηγόρο I. W. VerLoren van Themaat, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνοντες,

με αντικείμενο, στην υπόθεση T-197/97, την ακύρωση της από 23 Απριλίου 1997 αποφάσεως της Επιτροπής (υπόθεση IV/35.591/F-3 — Weyl/PVV + SSR) περί απορρίψεως καταγγελίας που υπέβαλε η προσφεύγουσα στις 14 Ιουνίου 1995 και, στην υπόθεση T-198/97, την ακύρωση της από 23 Απριλίου 1997 αποφάσεως της Επιτροπής (υπόθεση IV/35.634/F-3 — Hogeslag-Groninger/PVV+SSR) περί απορρίψεως καταγγελίας που άσκησαν οι προσφεύγουσες στις 30 Ιουνίου 1995,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τη V. Tiili, Πρόεδρο, τους R. M. Moura Ramos και P. Mengozzi, δικαστές,

γραμματέας: G. Herzig, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 25ης Φεβρουαρίου 2000,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Πραγματικά περιστατικά και νομικό πλαίσιο

- ¹ Η Produktschap voor Vee en Vlees (στο εξής: PVV) είναι οργανισμός δημοσίου δικαίου που ιδρύθηκε δυνάμει του άρθρου 66 του Wet op de bedrijfsorganisatie (ολλανδικός νόμος για την οργάνωση της οικονομικής ζωής). Βάσει του άρθρου αυτού, είναι δυνατόν να ιδρυθούν οργανισμοί δημοσίου δικαίου αποκαλούμενοι «hoofdproduktschap» ή «produktschap» (επαγγελματικές ενώσεις δημοσίου δικαίου) οι οποίοι συγκεντρώνουν δύο ή περισσότερους ομίλους επιχειρήσεων που επιτελούν στην οικονομική ζωή διαφορετικές λειτουργίες έναντι ορισμένων προϊόντων ή ομάδων προϊόντων.

- 2 Η PVV ιδρύθηκε το 1954 για να διασφαλίζει την προώθηση του κοινού συμφέροντος του συνόλου των επιχειρήσεων που ασκούν δραστηριότητες στον τομέα της εκτροφής των βοοειδών, της επεξεργασίας και της μετατροπής του κρέατος. Τα μέλη της διευθύνσεώς της διορίζονται από τις ομοσπονδίες εργοδοτών και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις του τομέα.
- 3 Στο πλαίσιο αυτό, η PVV μπορεί να επιβάλλει οικονομικές εισφορές στις οικείες επιχειρήσεις με κανονιστική απόφαση. Μετά την έγκριση του αρμοδίου υπουργού, οι εν λόγω κανονιστικές αποφάσεις αποκτούν ισχύ νόμου.
- 4 Ενόψει προγράμματος εξυγιάνσεως του τομέα των βοοειδών με σκοπό τον περιορισμό της πλεονάζουσας συνολικής παραγωγικής ικανότητας των ολλανδικών σφαγείων, η PVV άρχισε, από το 1992, διαβουλεύσεις με εκπροσώπους του οικείου τομέα, οι οποίες κατέληξαν στη διαμόρφωση βουλήσεως εξαγοράς ορισμένων σφαγείων προκειμένου να τεθούν εκτός λειτουργίας. Η PVV εξέδωσε προς τον σκοπό αυτόν, στις 14 Ιουλίου 1993, δύο κανονιστικές αποφάσεις: με την πρώτη ιδρύθηκε το ταμείο του τομέα της σφαγής βοοειδών (PVV Verordening – Fonds runderslachtsector) και η δεύτερη εξασφάλιζε τη χρηματοδότησή του (PVV Heffingsverordening – Fonds runderslachtsector) (στο εξής: κανονιστικές αποφάσεις της PVV).
- 5 Η κανονιστική απόφαση της PVV για την ίδρυση του ταμείου του τομέα της σφαγής βοοειδών αποσκοπεί στην εξασφάλιση της χρηματοδότησεως των μέτρων που στοχεύουν στη βελτίωση της δομής του ολλανδικού τομέα της σφαγής βοοειδών. Οι πόροι του ταμείου αποτελούν τμήμα της περιουσίας της PVV το οποίο εξασφαλίζει τη διαχείριση του ταμείου. Οι πόροι αυτοί προορίζονται για την πραγματοποίηση των στόχων του ταμείου από το διοικητικό συμβούλιο μέχρι του ποσού που ορίζει το τελευταίο.
- 6 Η κανονιστική απόφαση σχετικά με τις εισφορές της PVV όσον αφορά το ταμείο του τομέα της σφαγής βοείου κρέατος αποσκοπεί στη συλλογή των οικονομικών πόρων που προορίζονται για τη χρηματοδότηση του ταμείου.

- 7 Οι δύο κανονιστικές αποφάσεις εγκρίθηκαν από τον Ολλανδό Υπουργό Γεωργίας, Διαχειρίσεως των φυσικών πόρων και Αλιείας.
- 8 Βάσει των δύο αυτών κανονιστικών αποφάσεων, οι δαπάνες εξυγιάνσεως χρηματοδοτούνται από την εισφορά εξυγιάνσεως. Η εισφορά αυτή ανέρχεται σε 150 000 ολλανδικά φιορίνια (NLG) ανά ποσοστιαία μονάδα της συνολικής ικανότητας σφαγής που υφίσταται στις Κάτω Χώρες και την οποία έχει ο σφαγέας και ορίζεται προσωρινά σε 15 NLG ανά σφαγέν βοοειδές. Το άρθρο 2, παράγραφος 4, της Heffingsverordening προβλέπει ότι η εισφορά δεν μπορεί να εισπραχθεί από τους επιχειρηματίες που παραδίδουν τα κρεατοπαραγωγά βοοειδή.
- 9 Τον Δεκέμβριο του 1993 (ΕΕ 1994, C 109, σ. 4) και τον Ιούλιο του 1995 (ΕΕ 1996, C 67, σ. 3), η Επιτροπή ενέκρινε τα μέτρα ενισχύσεων που απορρέουν από τις δύο αυτές κανονιστικές αποφάσεις (στο εξής: ενίσχυση για την εξυγίανση) εξαρτώντας την έγκριση αυτή από ορισμένες προϋποθέσεις. Στις δύο αυτές αποφάσεις, έλαβε υπόψη το γεγονός ότι οι ολλανδικές αρχές τής είχαν εγγυηθεί ότι η ενίσχυση αυτή δεν θα χορηγούνταν σε καμία περίπτωση βάσει εμπορικών δυσχερειών που αντιμετωπίζουν οι δικαιούχοι κατά τον χρόνο εκείνο ή είχαν αντιμετωπίσει στο παρελθόν και ότι, για τον καθορισμό του ύψους της χορηγούμενης ενισχύσεως στους δικαιούχους, θα λαμβανόταν αποκλειστικά υπόψη η συνέπεια των επιβαλλομένων περιορισμών της ικανότητας από άποψη μειώσεως των καθαρών εσόδων και/ή των κοινωνικών δαπανών και/ή της απώλειας της αξίας του κεφαλαίου.
- 10 Στις 7 Νοεμβρίου 1994, δεκατρία σφαγεία ίδρυσαν το Stichting Saneringsfonds Runderslachterijen (ίδρυμα για την εξυγίανση των σφαγείων του τομέα των βοοειδών, στο εξής: SSR), που αποσκοπεί στην ενίσχυση της δομής των σφαγείων του ολλανδικού τομέα βοοειδών. Η διεύθυνση του SSR αποτελείται από εκπροσώπους των μετεχόντων στην ίδρυσή του σφαγείων τα οποία, από κοινού, αναλαμβάνουν για λογαριασμό τους την πλειονότητα των σφαγών που πραγματοποιούνται στις Κάτω Χώρες.
- 11 Το SSR επιδιώκει, μεταξύ άλλων, να ενισχύσει τη δομή του οικείου τομέα εξαγοράζοντας την ικανότητα σφαγής βοοειδών για να παραιτηθεί στη συνέχεια, επί

μονίμου βάσεως, από την χρήση της ικανότητας αυτής. Οι εξαγορές της ικανότητας σφαγής που πραγματοποιεί το SSR χρηματοδοτούνται από την ΡΥΥ.

- 12 Στις 28 Φεβρουαρίου 1995, το SSR κοινοποίησε το καταστατικό του στην Επιτροπή. Ερωτώμενη από το Πρωτοδικείο με γραπτή ερώτηση, η Επιτροπή απάντησε ότι, εν αναμονή της περατώσεως της παρούσας διαδικασίας, δεν είχε ακόμη λάβει επίσημη θέση έναντι της κοινοποιήσεως αυτής.
- 13 Κατά το πρώτο εξάμηνο του 1995, το SSR εξαγόρασε πλείονα σφαγεία. Όλα τα ενδιαφερόμενα σφαγεία μπορούσαν να εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους και να ζητήσουν τον καθορισμό προμηθευτή εξαγοράς.
- 14 Οι συμβάσεις εξαγοράς των σφαγείων αυτών διευκρινίζουν ότι, εντός περιόδου 30 ετών, τα εξαγορασθέντα σφαγεία δεν θα πραγματοποιήσουν καμία σφαγή βοοειδών σε ακτίνα 1 500 χλμ. γύρω από την επιχείρησή τους και δεν θα προκαλέσουν σφαγές σε άλλο τόπο. Το SSR μεριμνά ενεργώς για την τήρηση των συμφωνιών αυτών και μπορεί ενδεχομένως να προσφύγει στη δικαιοσύνη κατά των σφαγείων που δεν τηρούν τους όρους των συμβάσεων.
- 15 Η προσφεύγουσα στην υπόθεση T-197/97, Weyl Beef Products BV (στο εξής: Weyl Beef), είναι το μεγαλύτερο σφαγείο των Κάτω Χωρών και δεν ανήκει στο SSR. Το σφαγείο αυτό πραγματοποιεί ετησίως μεταξύ 125 000 και 130 000 σφαγών. Πρέπει να καταβάλει ετησίως, επί πέντε έτη, ποσό 2,2 εκατομμυρίων ΝΛΓ ως συμβολή στις ενέργειες εξυγιάνσεως.
- 16 Οι προσφεύγουσες στην υπόθεση T-198/97, Exportslakterij Chris Hogeslag BV (στο εξής: Hogeslag) και Groninger Vleeshandel BV (στο εξής: Groninger Vleeshandel), επί του παρόντος σε δικαστική εκκαθάριση, ανήκουν στην κατηγορία των σφαγείων μεσαίου μεγέθους.

- 17 Στις 14 Ιουνίου 1995, η Weyl Beef και, στις 30 Ιουνίου 1995, οι Hogeslag και Groninger Vleeshandel υπέβαλαν καταγγελία βάσει του άρθρου 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 17, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτος κανονισμός εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης (ΕΕ ειδ. έκδ. 001, σ. 25), ζητώντας από την Επιτροπή να διαπιστώσει ότι: πρώτον, οι διατάξεις και οι συμφωνίες εξυγιάνσεως του ολλανδικού τομέα σφαγής βοοειδών συνιστούν παράβαση του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ) και, δεύτερον, ο καθορισμός εισφοράς από την ΡVV για τη χρηματοδότηση της εξυγιάνσεως του τομέα της σφαγής βοοειδών στις Κάτω Χώρες συνιστά παράβαση των άρθρων 3, στοιχείο ζ', της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποίησης, άρθρο 3, στοιχείο ζ', ΕΚ), 3 Α της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 4 ΕΚ), 5 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 10 ΕΚ), 85, 92 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποίησης, άρθρο 87 ΕΚ) και 93 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 88 ΕΚ) καθώς και των άρθρων 1, παράγραφος 2, στοιχείο ε', 3 και 53 της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ).
- 18 Κατά την ακρόαση που πραγματοποιήθηκε δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού 17, οι προσφεύγουσες προσέθεσαν ότι το σύνολο των εν λόγω διατάξεων και συμφωνιών, στο μέτρο που δεν εμπίπτουν άμεσα στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης είναι, εν πάση περιπτώσει, ασυμβίβαστες προς το άρθρο 5, δεύτερο εδάφιο, σε συνδυασμό με τα άρθρα 3, στοιχείο ζ', και 85 της Συνθήκης.
- 19 Στις 6 Νοεμβρίου 1995, η Επιτροπή απηύθυνε στις προσφεύγουσες ανακοινώσεις σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού 99/63/ΕΟΚ, της 25ης Ιουλίου 1963, περί των ακροάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 19, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 37), με τις οποίες ανέφερε ότι θεωρούσε ότι τα στοιχεία που είχαν συλλεγεί δεν δικαιολογούσαν ευδοκίμηση των καταγγελιών.
- 20 Με έγγραφα της 5ης Ιανουαρίου 1996, οι προσφεύγουσες αντέδρασαν στις εν λόγω ανακοινώσεις της Επιτροπής. Ακολούθησε δεύτερη ακρόαση στις 20 Ιουνίου 1996.

- 21 Στις 23 Απριλίου 1997, η Επιτροπή εξέδωσε δύο αποφάσεις (στο εξής: προσβαλλόμενες αποφάσεις), με τις οποίες επιβεβαίωσε την πρόθεσή της να μην δώσει συνέχεια στις καταγγελίες των προσφευγουσών. Επιβεβαίωσε, πρώτον, ότι οι αιτιάσεις κατά των κανονιστικών αποφάσεων της PVV ήταν απαράδεκτες, εφόσον οι εν λόγω κανονιστικές αποφάσεις έχουν ισχύ νόμου. Δεύτερον, όσον αφορά το καταστατικό του SSR, ακόμη και αν πρόκειται για συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, η Επιτροπή θεώρησε ότι δεν περιλαμβάνει υποχρέωση ή σύσταση σχετική με τις οικονομικές δραστηριότητες των μελών, καθόσον ο σκοπός του SSR και τα μέσα που προτίθεται να χρησιμοποιήσει για να τον επιτύχει πρέπει να αποτελέσουν το αντικείμενο εκτελεστικών μέτρων. Μόνο κατόπιν των μέτρων αυτών το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης θα μπορέσει να τύχει εφαρμογής. Τρίτον, όσον αφορά τις προμηθευτικές εξαγορές, η Επιτροπή τις χαρακτήρισε ως μέτρα ενισχύσεως που θεσπίστηκαν από τις ολλανδικές αρχές. Κατά συνέπεια, οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν κατά των εν λόγω μέτρων ενισχύσεων ήταν, δυνάμει του άρθρου 3 του κανονισμού 17, απαράδεκτες. Τέλος, όσον αφορά τις συμβάσεις εξαγοράς, η Επιτροπή κατέληξε ότι δεν επηρέαζαν αισθητά τον ανταγωνισμό.

Διαδικασία

- 22 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 30 Ιουνίου 1997, η Weyl Beef άσκησε προσφυγή η οποία πρωτοκολλήθηκε με αριθμό T-197/97.
- 23 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου την ίδια ημερομηνία, οι Hogeslag και Groninger Vleeshandel άσκησαν προσφυγή η οποία πρωτοκολλήθηκε με αριθμό T-198/97.
- 24 Με αιτήσεις που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 10 Νοεμβρίου 1997, η PVV και το SSR ζήτησαν να παρέμβουν υπέρ της καθής στις δύο διαδικασίες.

- 25 Με διατάξεις της 17ης Φεβρουαρίου 1998 του προέδρου του πρώτου τμήματος, έγιναν δεκτές οι εν λόγω αιτήσεις παρεμβάσεως.
- 26 Η έγγραφη διαδικασία στην υπόθεση Τ-197/97 περατώθηκε στις 12 Μαΐου 1998.
- 27 Η έγγραφη διαδικασία στην υπόθεση Τ-198/97 περατώθηκε στις 20 Μαΐου 1998.
- 28 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τέταρτο τμήμα), στο πλαίσιο της λήψεως μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας δυνάμει του άρθρου 64 του Κανονισμού Διαδικασίας, υπέβαλε γραπτές ερωτήσεις στους διαδίκους και αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Οι διάδικοι απήντησαν στις ερωτήσεις αυτές εντός των ταχθισών προθεσμιών.
- 29 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τις δημόσιες συνεδριάσεις που διεξήχθησαν στις 10 Φεβρουαρίου 2000.
- 30 Έχοντας ακούσει τις απόψεις των διαδίκων επί του θέματος αυτού, το Πρωτοδικείο (τέταρτο τμήμα) εκτιμά ότι πρέπει να συνεκδικασθούν οι παρούσες υποθέσεις προς έκδοση κοινής αποφάσεως, σύμφωνα με το άρθρο 50 του Κανονισμού Διαδικασίας του.

Αιτήματα των διαδίκων

- 31 Στην υπόθεση T-197/97, η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να ακυρώσει την απόφαση της Επιτροπής της 23ης Απριλίου 1997 (υπόθεση IV/35.591/F-3 — Weyl/PVV+SSR)·
  - να διαπιστώσει ότι οι διατάξεις και συμφωνίες για την εξυγίανση του ολλανδικού τομέα σφαγής βοοειδών συνιστούν παράβαση του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης·
  - να διατάξει όλα τα περαιτέρω μέτρα που κρίνονται αναγκαία·
  - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.
- 32 Στην υπόθεση T-198/97, οι προσφεύγουσες ζητούν από το Πρωτοδικείο:
- να ακυρώσει την απόφαση της Επιτροπής της 23ης Απριλίου 1997 (VI/35.624/F-3 — Hogeslag-Groninger/PVV+SSR)·
  - να διαπιστώσει ότι οι ρυθμίσεις και συμφωνίες για την εξυγίανση του ολλανδικού τομέα σφαγής βοοειδών συνιστούν παράβαση του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ·

- να διατάξει όλα τα περαιτέρω μέτρα που κρίνονται αναγκαία·
- να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

33 Και στις δύο υποθέσεις, η καθής, υποστηριζόμενη από την PVV και το SSR, ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να κρίνει την προσφυγή απαράδεκτη καθόσον στηρίζεται στα άρθρα 3, στοιχείο ζ', 3 Α, 5, 85, 92 και 93 της Συνθήκης, καθώς και στα άρθρα 3 και 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ·
- να κρίνει την προσφυγή αβάσιμη κατά τα λοιπά·
- να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

Επί του παραδεκτού

Επιχειρήματα των διαδίκων

34 Κατά την καθής, με τις δύο προσφυγές ζητείται η διαπίστωση ότι το καθεστώς και οι συμφωνίες για την εξυγίανση των σφαγείων του τομέα των βοοειδών συνιστούν

παράβαση του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης, ότι ο μη κρατικός φόρος της ΡVV που αποσκοπεί στη χρηματοδότηση της εξυγιάνσεως των σφαγείων του τομέα των βοοειδών συνιστά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 3, στοιχείο ζ', σε συνδυασμό με τα άρθρα 3 Α, 5 και 85 της Συνθήκης και των διατάξεων του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο ε', σε συνδυασμό 3 και 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ και ότι η ίδρυση του ταμείου της ΡVV και η χορήγηση πόρων που ανήκουν στο ταμείο αυτό (μέσω του SSR) σε εξυγιανθείσες επιχειρήσεις συνιστούν παράβαση των άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης.

- 35 Στηριζόμενη στην εν λόγω ερμηνεία των προσφυγών, η καθής, χωρίς να προτείνει τυπικώς ένσταση απαραδέκτου, προβάλλει δύο ισχυρισμούς προκειμένου να κριθούν οι προσφυγές απαράδεκτες.
- 36 Πρώτον, υποστηρίζει ότι οι προσφυγές είναι απαράδεκτες στο μέτρο που στηρίζονται στα άρθρα 92 και 93 της Συνθήκης και βάλλουν κατά των κανονιστικών αποφάσεων της ΡVV. Συναφώς, επισημαίνει ότι, κατόπιν της κοινοποίησής από τις Κάτω Χώρες των κανονιστικών αποφάσεων της ΡVV, αποφάσισε να μην κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης και να μην προβάλει καμία ένσταση βάσει του άρθρου 92 της Συνθήκης κατά των εν λόγω κανονιστικών αποφάσεων καθώς και κατά της χρησιμοποίησής του μη κρατικού φόρου ή κατά του ταμείου. Ως ενδιαφερόμενοι τρίτοι, οι προσφεύγουσες θα μπορούσαν να υποβάλουν καταγγελία στην Επιτροπή κατά των εν λόγω μέτρων ενισχύσεως και να ασκήσουν στη συνέχεια προσφυγή κατά της αποφάσεως εγκρίσεως των ενισχύσεων αυτών (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 14ης Νοεμβρίου 1984, 323/82, Intermills κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. 3809, και της 19ης Μαΐου 1993, C-198/91, Cook κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-2487).
- 37 Προκειμένου να αμφισβητηθεί η νομιμότητα της αποφάσεως της Επιτροπής σχετικά με την ενίσχυση αυτή, οι προσφεύγουσες δεν μπορούν ούτε να επικαλεστούν την ένσταση παρανομίας του άρθρου 184 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 241 ΕΚ), δεδομένου ότι η ένσταση αυτή δεν μπορεί να προβληθεί έναντι πράξεων κατά των οποίων ο επικαλούμενος την ένσταση μπορούσε να ασκήσει προσφυγή βάσει του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποίησής, άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ).

- 38 Τέλος, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, στις προσβαλλόμενες αποφάσεις, είχε ήδη εκτιμήσει ότι οι αιτήσεις που στρέφονταν κατά των κανονιστικών αποφάσεων της ΡVV και είχαν υποβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 ήσαν απαράδεκτες, διότι οι εν λόγω κανονιστικές αποφάσεις δεν μπορούσαν να αποτελέσουν το αντικείμενο καταγγελιών υποβληθεισών βάσει της διατάξεως αυτής λόγω του ότι έχουν ισχύ νόμου.
- 39 Δεύτερον, η καθής υποστηρίζει ότι οι προσφυγές είναι απαράδεκτες, στο μέτρο που στηρίζονται στα άρθρα 3, στοιχείο ζ', 5 και 85 της Συνθήκης, καθώς και στα άρθρα 1, παράγραφος 2, 3 και 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ και βάλλουν κατά των κανονιστικών αποφάσεων της ΡVV. Συναφώς, επισημαίνει ότι το εν λόγω τμήμα των προσφυγών βάλλει κατά της ΡVV ως δημοσίου οργανισμού και ότι, κατά συνέπεια, οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή μπορούν να αφορούν μόνον την εκ μέρους της κίνηση της διαδικασίας διαπιστώσεως παραβάσεως του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 226 ΕΚ) κατά των Κάτω Χωρών λόγω της παραβάσεως των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις προπαρατεθείσες διατάξεις. Κατά πάγια νομολογία, η προσφυγή που ασκείται κατά της αρνήσεως της Επιτροπής να κινήσει κατά κράτους μέλους τη διαδικασία διαπιστώσεως παραβάσεως βάσει των διατάξεων του άρθρου 169 της Συνθήκης σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 3, στοιχείο ζ', 5 και 85 της Συνθήκης είναι απαράδεκτη.
- 40 Η Weyl Beef στην προσφυγή T-197/97 και η Hogeslag στην προσφυγή T-198/97 αντιτάσσουν ότι οι προσφυγές τους αφορούν αποκλειστικά την απόρριψη των καταγγελιών που υποβλήθηκαν κατά της παραβάσεως του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης. Επιπλέον, αναγνωρίζουν ότι οι παροχές του ταμείου που ίδρυσε η ΡVV εγκρίθηκαν από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 92 της Συνθήκης. Η έγκριση αυτή δεν απαλλάσσει πάντως την Επιτροπή από την υποχρέωση να εκτιμήσει αυτοτελώς τις συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, με τις οποίες συνδέονται τα επίμαχα μέτρα ενισχύσεων, σε σχέση με το άρθρο 85 της Συνθήκης.
- 41 Τέλος, επισημαίνουν ότι το Δικαστήριο έκρινε ότι το γεγονός ότι ένα κράτος μέλος προσδίδει σε συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων που παραβιάζουν το εν λόγω άρθρο 85 γενικό υποχρεωτικό αποτέλεσμα ή επεκτείνει την ισχύ τους σε επιχειρήσεις οι οποίες δεν αποτελούν μέρος του ομίλου δεν σημαίνει ότι δεν διαπράχθηκε παράβαση του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης από τις οικείες επιχειρήσεις (βλ., υπό την έννοια αυτή, την απόφαση του Δικαστηρίου της 30ής Ιανουαρίου 1985, 123/83, Clair, Συλλογή 1985, σ. 391, σκέψη 23). Εξάλλου, ουδόλως απαγορεύεται, στο πλαίσιο καταγγελίας βάσει του άρθρου 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 17, να

ζητήσει επίσης μια επιχείρηση από την Επιτροπή να διαπιστώσει παράβαση δυνάμει των άρθρων 3, 5 και 85 της Συνθήκης και να λάβει μέτρα συναφώς δυνάμει του άρθρου 169 της Συνθήκης.

- 42 Ο ισχυρισμός της Επιτροπής ότι οι κανονιστικές αποφάσεις της PVV έχουν ισχύ νόμου και, κατά συνέπεια, οι αιτήσεις που υποβάλλονται βάσει του άρθρου 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 κατά των εν λόγω κανονιστικών αποφάσεων είναι απαράδεκτες (σημείο 32 των προσβαλλομένων αποφάσεων) δεν την εμποδίζουν να επέμβει δυνάμει του κανονισμού 17 κατά του καθεστώτος εξυγιάνσεως στο σύνολό του.
- 43 Η Groninger Vleeshandel δέχεται ότι η προσφυγή της στηρίζεται κατ' ουσίαν στο άρθρο 85 της Συνθήκης. Εντούτοις, προσθέτει ότι στηρίζεται επίσης στα άρθρα 92 και 93 της Συνθήκης. Επ' αυτής της βάσεως, η προσφυγή της είναι παραδεκτή, στο μέτρο που η ανακοίνωση που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα όσον αφορά την έγκριση από την Επιτροπή της ενισχύσεως σχετικά με την εξυγίανση ήταν τόσο συνοπτική ώστε τούτο την εμπόδισε να αξιολογήσει το συμφέρον που θα μπορούσε να έχει για την άσκηση προσφυγής. Θα μπορούσε, κατά συνέπεια, να αμφισβητήσει ακόμη τη νομιμότητα της αποφάσεως σχετικά με την ενίσχυση αυτή στο στάδιο της παρούσας προσφυγής ενώπιον του Πρωτοδικείου χωρίς να της προσάπτεται ότι υπέβαλε οψίμως την καταγγελία της.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 44 Επιβάλλεται κατ' αρχάς η διαπίστωση ότι οι προσφεύγουσες ζητούν από το Πρωτοδικείο να αποφανθεί αποκλειστικά επί του ζητήματος αν οι διατάξεις και συμφωνίες εξυγιάνσεως του ολλανδικού τομέα σφαγής βοοειδών συνιστούν παράβαση του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης. Όχι μόνον τα αιτήματά τους βαίνουν προς την κατεύθυνση αυτή, αλλά η όλη συζήτηση των ισχυρισμών που προέβαλαν προς στήριξη του βασικού αυτού αιτήματος στηρίζεται, αφενός, στην ιδιωτική φύση (σε αντίθεση προς τη δημόσια) των προσβαλλομένων μέτρων προκειμένου να διαπιστωθεί ότι εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω άρθρου και, αφετέρου, στις αντίθετες προς τον ανταγωνισμό συνέπειες των εν λόγω μέτρων, από τις οποίες απορρέει πρόδηλη παράβαση του άρθρου 85 της Συνθήκης.

- 45 Καίτοι είναι αληθές ότι οι καταγγελίες που υποβλήθηκαν ενώπιον της Επιτροπής βάσει του άρθρου 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και που προκάλεσαν την υπόθεση αυτή είχαν ευρύτερο αντικείμενο, το αντικείμενο των προσφυγών ενώπιον του Πρωτοδικείου είναι, αντιθέτως, περιορισμένο στη συμβατότητα των προσβαλλομένων μέτρων προς το άρθρο 85 της Συνθήκης και οποιαδήποτε αναφορά σε άλλες διατάξεις της Συνθήκης αποσκοπεί να καταδείξει απλώς την παράβαση του εν λόγω άρθρου.
- 46 Επιπλέον, οι Weyl Beef και Hogeslag, ερωτηθείσες ως προς το σημείο αυτό από το Πρωτοδικείο με γραπτή ερώτηση, επιβεβαίωσαν ότι το αντικείμενο των προσφυγών τους περιορίζεται πράγματι στην παράβαση του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης.
- 47 Από τα προηγούμενα επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι ισχυρισμοί που προβάλλει η Επιτροπή και που σκολούν στη διαπίστωση του απαραδέκτου της προσφυγής είναι αλυσιτελείς.
- 48 Άλλωστε, το επιχείρημα της Groninger Vleeshandel, ότι η προσφυγή της, καθόσον στηρίζεται στα άρθρα 92 και 93 της Συνθήκης, είναι παραδεκτή στο μέτρο που η ανακοίνωση που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα όσον αφορά την έγκριση της ενίσχυσεως σχετικά με την εξυγίανση ήταν τόσο συνοπτική ώστε αυτό την εμπόδισε να αξιολογήσει το συμφέρον που θα μπορούσε να έχει στην άσκηση προσφυγής, πρέπει να απορριφθεί. Αποτελεί πάγια νομολογία ότι ενδιαφερόμενοι σε σχέση με μια ενίσχυση δεν είναι μόνον η επιχείρηση ή οι επιχειρήσεις που λαμβάνουν την ενίσχυση αλλά και τα πρόσωπα, οι επιχειρήσεις ή οι επαγγελματικές ενώσεις των οποίων τα συμφέροντα θίγονται ενδεχομένως από τη χορήγηση της ενίσχυσεως, ιδίως δε οι ανταγωνίστριες επιχειρήσεις και οι επαγγελματικές οργανώσεις. Πρόκειται, με άλλους λόγους, για απροσδιόριστο σύνολο αποδεκτών (προπαρατεθείσα απόφαση Intermills κατά Επιτροπής, σκέψη 16).
- 49 Από τη σκέψη αυτή, ακριβώς όσον αφορά τις ανακοινώσεις που δημοσιεύονται υπό την έννοια του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης, προκύπτει ότι μοναδικός σκοπός της ανακοινώσεως εγκρίσεως ενίσχυσεως βάσει του άρθρου 93, παράγραφος 3, είναι να υποχρεώσει την Επιτροπή να φροντίσει για την ενημέρωση όλων των προσώπων που ενδέχεται να ενδιαφέρονται. Υπό τις περιστάσεις αυτές, η δημοσίευση ανακοινώσεως στην Επίσημη Εφημερίδα κρίνεται ως πρόσφορο και επαρκές

μέσο γνωστοποιήσεως προς όλους τους ενδιαφερομένους ότι μια συγκεκριμένη ενίσχυση εγκρίθηκε από την Επιτροπή βάσει του άρθρου 93, παράγραφος 3 (βλ., κατ' αναλογία, την προπαρατεθείσα απόφαση Intermills, σκέψη 17).

- 50 Εν προκειμένω, τα ειδικά στοιχεία που περιλαμβάνονταν στην παρατεθείσα ανακοίνωση, η οποία αφορούσε την έγκριση «ενισχύσεως για τη βελτίωση των δομών των σφαγείων στον τομέα των βοοειδών και τον μη κρατικό φόρο υπέρ της Produktschap βοσκήματα και κρέας», ήταν ακούσιως ακριβή ώστε η προσφύγουσα — η οποία, κατά τον χρόνο εκείνο είχε πλήρη γνώση των ενεργειών εξυγιάνσεως του τομέα — να μπορέσει να αντιληφθεί, χωρίς δυνατή αμφιβολία, ότι το μέτρο την ενδιέφερε. Στο μέτρο που μπορεί να θεωρηθεί ότι η προσφυγή της Groninger Vleeshandel στηρίζεται και στα άρθρα 92 και 93 της Συνθήκης, πρέπει, επομένως, να κριθεί απαράδεκτη.

Επί της ουσίας

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 51 Οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι η Επιτροπή παρέβη πολλαπλώς το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης. Συναφώς, αντικρούουν την επιχειρηματολογία της Επιτροπής ότι αρνήθηκε να κινήσει έρευνα στον τομέα του ανταγωνισμού ελλείψει κοινοτικού συμφέροντος. Πράγματι, από τη διεξαγωγή της διαδικασίας σχετικά με τις καταγγελίες τους απορρέει με βεβαιότητα ότι η Επιτροπή προέβη σε εξέταση των πραγματικών περιστατικών που προέβησαν σε σχέση με το εν λόγω άρθρο.
- 52 Επιπλέον, στις επίδικες αποφάσεις δεν γίνεται μνεία της ελλείψεως κοινοτικού συμφέροντος ως λόγου απορρίψεως των καταγγελιών. Κατά συνέπεια, ο λόγος αυτός αποτελεί εκ των υστέρων δικαιολογία η οποία δεν βρίσκει κανένα έρεισμα στις

προσβαλλόμενες αποφάσεις και δεν μπορούσε να αναπτυχθεί στο πλαίσιο των παρουσών προσφυγών.

- 53 Εξάλλου, η Επιτροπή, θεωρώντας ότι το καθεστώς εξυγίανσεως δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης, προέβη σε εσφαλμένη ανάλυση των πραγματικών περιστατικών και υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο.
- 54 Αφενός, οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να στηρίζεται στις αποφάσεις της περί εγκρίσεως της ενισχύσεως σχετικά με το καθεστώς εξυγίανσεως παρά μόνον όσον αφορά τις προμηδοτήσεις εξαγοράς εφόσον, στις προσβαλλόμενες αποφάσεις, η μόνη αναφορά στις πτυχές της ενισχύσεως αφορά τις εν λόγω προμηδοτήσεις και όχι τις κανονιστικές αποφάσεις της ΡVV ή τις συμβάσεις εξαγοράς.
- 55 Αφετέρου, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η έγκριση των ενισχύσεων δυνάμει των άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης δεν μπορεί να καταλήξει στον αποκλεισμό των εξεταζομένων μέτρων από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 85 της Συνθήκης (βλ., υπό την έννοια αυτή, την απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουνίου 1993, C-225/91, Matra κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-3203, σκέψη 44, και την απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Ιουλίου 1994, T-17/93, Matra Hachette κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-595, σκέψεις 44 επ.). Πράγματι, πρώτον, το ζήτημα αν ένα μέτρο ενισχύσεως συμβιβάζεται προς την κοινή αγορά διαφέρει από το αν μια συμφωνία μεταξύ επιχειρήσεων έχει ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα να περιορίζει τον ανταγωνισμό και, δεύτερον, το γεγονός ότι η Επιτροπή εγκρίνει, στο πλαίσιο διαδικασίας σχετικής με τις κρατικές ενισχύσεις, μέτρα τα οποία έχουν σημαντικές συνέπειες τις διάφορες αγορές δεν σημαίνει ότι μια οριζόντια συμφωνία με το ίδιο περιεχόμενο συνάδει προς το άρθρο 85 της Συνθήκης.
- 56 Κατά τη θέσπιση των αποφάσεων σχετικά με την ενίσχυση για την εξυγίανση, η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη τις συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων στις οποίες στηρίχθηκαν οι κανονιστικές αποφάσεις της ΡVV, δεδομένου ότι τα στοιχεία που ζητούνται γενικώς από τα κράτη στο πλαίσιο διαδικασίας κοινοποιήσεως ενισχύσεως δεν αφορούν τις συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων και ότι κατά τον χρόνο εκδόσεως των

αποφάσεών της σχετικά με την ενίσχυση αυτή η Επιτροπή δεν είχε γνώση των συμφωνιών που αποτέλεσαν το αντικείμενο της παρούσας προσφυγής και των πτυχών των εν λόγω συμφωνιών των σχετικών με το άρθρο 85 της Συνθήκης. Δεν έλαβε υπόψη τις καταγγελίες των προσφευγουσών στην πρώτη απόφαση σχετικά με την επίμαχη ενίσχυση εφόσον αυτή είναι προγενέστερη των καταγγελιών και δεν τις έλαβε υπόψη ούτε στη δεύτερη απόφαση σχετικά με την εν λόγω ενίσχυση, η οποία εκδόθηκε στις 5 Ιουλίου 1995, δηλαδή τρεις εβδομάδες μετά την κατάθεση των καταγγελιών.

57 Οι προσφεύγουσες συνάγουν από το σύνολο των προηγουμένων σκέψεων ότι οι διατάξεις και οι συμφωνίες εξυγιάνσεως του ολλανδικού τομέα σφαγής των βοοειδών εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 85 της Συνθήκης. Οι εν λόγω διατάξεις και συμφωνίες έχουν ως αντικείμενο και αποτέλεσμα τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού, δεδομένου ότι η συνολική ικανότητα παραγωγής σκελετών βοοειδών του τομέα μειώθηκε τεχνητά, ότι μόνο τα σφαγεία τα οποία παρουσίαζαν πλεονάζουσα ικανότητα πριν από την εξυγίανση επωφελήθηκαν από την εξυγίανση, ενώ οι επιχειρήσεις που δεν αντιμετώπιζαν τέτοιο πρόβλημα πλεονάζουσας ικανότητας δεν άντλησαν κανένα όφελος από τα μέτρα εξυγιάνσεως και υπέστησαν μόνο τις αρνητικές συνέπειες, δηλαδή την οικονομική εισφορά, και ότι η δομή του τομέα σφαγής βοοειδών δεν βελτιώθηκε εφόσον τα μέτρα αυτά κατέληξαν στο κλείσιμο των σύγχρονων σφαγείων υπέρ παλαιών σφαγείων τα οποία παρουσίαζαν πλεονάζουσα ικανότητα. Επιπλέον, τα εξαγορασθέντα σφαγεία εξακολουθούσαν να ασκούν δραστηριότητες στη σημαντική αγορά παραγωγής βοείου κρέατος (αποστέωση και προετοιμασία των σφαγίων) και, χάρη στην εξαγορά, απόσβεσαν την επιφάνεια εκμεταλλεύσεως και το σχετικό απόθεμα. Κατά συνέπεια, οι «εξυγιανθείσες» επιχειρήσεις βελτίωσαν τεχνητά την ανταγωνιστική τους θέση στην αγορά αυτή στα επόμενα στάδια παραγωγικής δραστηριότητας σε βάρος των ανταγωνιστών τους και, εφόσον τα σφαγεία βοοειδών συμφώνησαν ότι η εισφορά δεν μπορούσε να μετακυλιέται στους επιχειρηματίες που παραδίδουν τα βοοειδή, πραγματοποίησαν κατά τον τρόπο αυτό σύμπραξη αναντιρρήτως αντίθετη προς το άρθρο 85 της Συνθήκης.

58 Η Επιτροπή αντιτάσσει, εκ προοιμίου, ότι, στο πλαίσιο της εκτιμήσεως καταγγελίας που υποβάλλεται δυνάμει του άρθρου 3 του κανονισμού 17, δεν μπορεί να εκφέρει οριστική κρίση επί της δυνατότητας εφαρμογής του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης, αλλά να αξιολογήσει αποκλειστικά τη φύση και τη σημασία της υποθέσεως προκειμένου να καθορίσει αν υφίσταται επαρκές κοινοτικό συμφέρον για να δοθεί συνέχεια στην καταγγελία (απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Ιανουαρίου 1997, T-77/95, SFEI κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-1, σκέψεις 29 και 46). Οι λαμβανόμενες στο πλαίσιο αυτό αποφάσεις της στηρίζονται, κατά συνέπεια, στη

στάθμηση της φύσεως και της βαρύτητας των συνεπειών ενδεχόμενου περιορισμού του ανταγωνισμού, αφενός, και του κοινοτικού συμφέροντος, αφετέρου. Ακόμη και αν η ανάλυση αυτή δεν προκύπτει ρητώς από τις προσβαλλόμενες αποφάσεις, οι εκτιμήσεις που περιλαμβάνουν ακολουθούν τον συλλογισμό αυτόν.

- 59 Η Επιτροπή ισχυρίζεται, επιπλέον, ότι δεν μπορεί να απαγορεύσει δυνάμει του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης σύμβαση εξυγιάνσεως (σύμβαση εξαγοράς) λόγω των αποτελεσμάτων, στην αγορά παραγωγής βοείου κρέατος στα επόμενα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας, καθεστώτος ενισχύσεων το οποίο έχει εγκριθεί (οι κανονιστικές αποφάσεις της PVV).
- 60 Επισημαίνει συναφώς ότι τα βασικά στοιχεία του καθεστώτος εξυγιάνσεως περιλαμβάνονται στην κανονιστική απόφαση της PVV που ιδρύει ταμείο για τα σφαγεία του τομέα του βοείου κρέατος και στην κανονιστική απόφαση της PVV που θεσπίζει μη κρατικό φόρο υπέρ του ταμείου για τα σφαγεία του τομέα βοείου κρέατος.
- 61 Όμως, με το έγγραφο της 31ης Δεκεμβρίου 1993, η Επιτροπή γνωστοποίησε στις Κάτω Χώρες ότι δεν είχε αντιρρήσεις για τα εξεταζόμενα μέτρα ενισχύσεως σχετικά με την εξυγίανση δυνάμει των άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης. Κατά συνέπεια, το καθεστώς εξυγιάνσεως αφ' εαυτού και η χρηματοδότησή του δεν μπορούν να απαγορευθούν δυνάμει του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης, εκτός εάν η εφαρμογή του καθεστώτος αυτού από το SSR επιβάλλει στις επιχειρήσεις μέλη και/ή στις εξυγιανθείσες επιχειρήσεις περιορισμούς που δεν απορρέουν ήδη από το καθεστώς εξυγιάνσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, την απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Μαρτίου 1977, 74/76, Iannelli και Volpi, Συλλογή τόμος 1977, σ. 143). Η εκτίμηση της Επιτροπής σε σχέση με το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης δεν μπορεί, κατά συνέπεια, να αφορά παρά μόνον ενδεχόμενους περιορισμούς του ανταγωνισμού, που βαίνουν πέραν των περιορισμών που προκύπτουν από το καθεστώς εξυγιάνσεως και επιβλήθηκαν ή συμφωνήθηκαν από το SSR και μόνο στο μέτρο που δεν είναι ταυτόσημοι με τις συνέπειες της ενισχύσεως ή παρεπόμενοι σε σχέση με τις συνέπειες αυτές.
- 62 Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι οι ολλανδικές αρχές έθεσαν σε εφαρμογή καθεστώς ενισχύσεως για την εξυγίανση των σφαγείων του τομέα των βοοειδών, το οποίο, σε

επίπεδο ιδιωτικού δικαίου, πραγματοποιείται βάσει συμφωνιών εξαγοράς που συνήφθησαν μεταξύ του SSR και των εξυγιασθέντων σφαγείων. Υπογραμμίζει ότι, κατά τον χρόνο που αξιολόγησε τις κανονιστικές αποφάσεις της PVV στο πλαίσιο των άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης, εξέτασε την οικονομική πτυχή της εξυγιάνσεως (χορήγηση ποσού σε βάρος του ταμείου και είσπραξη φόρου υπέρ του ταμείου), τις συνέπειες της καταβολής της προμοδοτήσεως εξαγοράς και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις κανονιστικές αποφάσεις της PVV (όπως η υποχρέωση να μη μετακυλισθεί ο φόρος σε τρίτους), και δεν προέβαλε καμία ένσταση. Μεταξύ των συνεπειών της ενισχύσεως αυτής, η Επιτροπή διαπίστωσε τα αποτελέσματα για την αγορά στα επόμενα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας, δηλαδή την αγορά της παραγωγής του βοείου κρέατος. Οι συνέπειες αυτές απορρέουν απ' ευθείας από την καταβολή από την PVV, σε βάρος του ταμείου εξυγιάνσεως, κρατικής ενισχύσεως για το κλείσιμο του σφαγείου ή για τη διάσπαση της εξειδικευμένης στη σφαγή επιχειρήσεως. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι κατέληξε, στις διάφορες αποφάσεις της σχετικά με την παρούσα υπόθεση, ότι οι συνέπειες στην αγορά των σφαγείων βοοειδών και στην αγορά των επομένων σταδίων της παραγωγικής διαδικασίας συνάδουν προς το άρθρο 92, παράγραφος 1, μάλιστα δε προς το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης. Η παρατεθείσα από τις προσφεύγουσες νομολογία του Δικαστηρίου (προπαρατεθείσες αποφάσεις Matra κατά Επιτροπής, σκέψη 44, και Matra Hachette κατά Επιτροπής, σκέψεις 44 επ.) επιρρωννύει το συμπέρασμα αυτό υπό την έννοια ότι η ουσιαστική εκτίμηση στο πλαίσιο των διατάξεων περί κρατικών ενισχύσεων και αυτή που πραγματοποιείται στο πλαίσιο των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης συνιστούν σαφώς ενιαίο σύνολο.

- 63 Τέλος, η Επιτροπή απαντά ότι δεν είναι ακριβές να υποστηρίζεται ότι, κατά τον χρόνο εκδόσεως της δεύτερης αποφάσεως σχετικά με την ενίσχυση για την εξυγίανση, δεν είχε γνώση των «υπολανθανουσών συμφωνιών και των σχετικών με το άρθρο 85 πτυχών της υλοθέσεως αυτής». Πράγματι, η PVV και το SSR κοινοποίησαν τις επίμαχες κανονιστικές αποφάσεις στις 28 Φεβρουαρίου 1995.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 64 Εκ προοιμίου επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι αιτιάσεις των προσφευγουσών στηρίζονται σε ερμηνεία των προσβαλλομένων αποφάσεων την οποία αμφισβητεί η Επιτροπή. Ενώ οι προσφεύγουσες δέχονται ότι η Επιτροπή εφάρμοσε το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης στον τομέα του ανταγωνισμού καθόσον απέρριψε τις καταγγελίες τους, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η απόρριψη στηρίζεται αποκλειστικά στο γεγονός ότι η υπόθεση δεν παρουσίαζε επαρκές κοινοτικό ενδιαφέρον.

- 65 Κατά συνέπεια, πρέπει να καθοριστεί κατ' αρχάς ο λόγος στον οποίο στηρίζεται η απόρριψη των καταγγελιών στις προσβαλλόμενες αποφάσεις.
- 66 Πρέπει να τονιστεί συναφώς ότι, όπως ορθώς αναφέρουν οι προσφεύγουσες, οι προσβαλλόμενες αποφάσεις ουδόλως αναφέρονται στο κοινοτικό συμφέρον. Κατά συνέπεια, πρέπει να εκτιμηθεί αν, παρά την έλλειψη οποιασδήποτε ρητής μνείας του κοινοτικού συμφέροντος, η απόρριψη των καταγγελιών στηρίζεται πράγματι στον μοναδικό λόγο ότι η υπόθεση δεν παρουσίαζε επαρκές κοινοτικό ενδιαφέρον.
- 67 Με τις προσβαλλόμενες αποφάσεις, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι, καίτοι η πρωτοβουλία του προγράμματος εξυγιάνσεως προέρχεται από τον ιδιωτικό τομέα, πρέπει να θεωρηθεί ότι το πρόγραμμα τέθηκε σε εφαρμογή με απόφαση των δημοσίων αρχών, καθόσον η συμμετοχή των επιχειρήσεων στην κατάρτιση των αποφάσεων στον τομέα αυτόν είναι απλώς προκαταρκτική της εκδόσεως δημοσίων πράξεων. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή αποκλείει κάθε δυνατότητα να ασκηθεί καταγγελία στον τομέα του ανταγωνισμού κατά των κανονιστικών αποφάσεων της PVV, επειδή αυτές έχουν, κατά την Επιτροπή, ισχύ νόμου. Ομοίως, κατά την Επιτροπή, οι προμηνυόμενες εξαγορές που προβλέπονται σε περίπτωση κλεισίματος των σφαγείων θεωρούνται ότι έχουν τη φύση κρατικών ενισχύσεων που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή.
- 68 Όσον αφορά τα καταστατικά του SSR, οι προσβαλλόμενες αποφάσεις διαλαμβάνουν ότι πρόκειται, αντιθέτως, για συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων. Εντούτοις, δεν περιλαμβάνουν διατάξεις από τις οποίες προκύπτουν υποχρεώσεις ή συστάσεις σε σχέση με τις οικονομικές δραστηριότητες των μελών του SSR. Πράγματι, ο σκοπός και τα μέσα που προβλέπονται για την επίτευξη της εξυγιάνσεως του τομέα, δηλαδή η μαζική αγορά ικανότητας σφαγής βοοειδών για να εξουδετερωθεί στη συνέχεια επί μονίμου βάσεως, έπρεπε να αποτελέσουν το αντικείμενο εκτελεστικών μέτρων. Μόνο στα μέτρα αυτά θα μπορούσε να τύχει εφαρμογής το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης.
- 69 Τέλος, κατά τις προσβαλλόμενες αποφάσεις, οι συμβάσεις εξαγοράς που συνήψε το SSR με τα σφαγεία υπόκεινται στο άρθρο 85, της Συνθήκης, παρά το γεγονός ότι

αποτελούν θεμελιώδη συνιστώσα της πραγματοποιήσεως του σκοπού που επιδιώκει το δημόσιο πρόγραμμα εξυγιάνσεως. Πάντως, η Επιτροπή διαπιστώνει, στις εν λόγω αποφάσεις, ότι οι συμβάσεις αυτές, ως θεμελιώδες στοιχείο της πραγματοποιήσεως του εν λόγω σκοπού, δεν έχουν δικό τους σκοπό, δηλαδή δεν αποσκοπούν στον περιορισμό του ανταγωνισμού.

- 70 Κατά τις προσβαλλόμενες αποφάσεις, οι συμφωνίες αυτές δεν έχουν ούτε ως αποτέλεσμα να περιορίσουν αισθητά τον ανταγωνισμό: πρώτον, η Επιτροπή ορίζει τις οικείες γεωγραφικές αγορές, τουλάχιστον όσον αφορά το χονδρικό εμπόριο, ως περιλαμβάνουσες τουλάχιστον τον ΕΟΧ· δεύτερον, διαπιστώνει ότι ο αριθμός των σφαγών και, κατά συνέπεια, η παραγωγή βοείου κρέατος δεν μειώθηκαν λόγω των μέτρων εξυγιάνσεως. Βάσει των στοιχείων που συνέλεξε, η Επιτροπή καταλήγει ότι οι συνέπειες των συμβάσεων εξαγοράς στην αγορά των βοοειδών σφαγής ήσαν θετικές, εφόσον ορισμένα σφαγεία μπόρεσαν να αυξήσουν τον αριθμό των σφαγών τους, πράγμα το οποίο βελτίωσε την απόδοσή τους. Εξ αυτού προκύπτει πίεση μείωσης των τιμών των βοοειδών σφαγής στις Κάτω Χώρες.
- 71 Πάντοτε κατά τις προσβαλλόμενες αποφάσεις, οι συνέπειες στις αγορές των σφαγίων και του βοείου κρέατος δεν ήσαν αισθητές ή, στην αντίθετη περίπτωση, ήσαν θετικές. Λαμβανομένων υπόψη των πλεοναζουσών ικανοτήτων παραγωγής στον τομέα της σφαγής βοοειδών, η Επιτροπή δεν επισημαίνει καμία συνέπεια ούτε στην αγορά των υπηρεσιών σφαγής. Τέλος, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι οι αγορές των βοοειδών σφαγής, των σφαγίων και των υπηρεσιών σφαγής εντάσσονται σε προηγούμενα στάδια παραγωγικής διαδικασίας της αγοράς του βοείου κρέατος, η Επιτροπή εξετάζει επίσης τις συνέπειες στην αγορά αυτή, καταλήγοντας ότι δεν είναι αισθητές.
- 72 Λαμβανομένων υπόψη των προηγούμενων σκέψεων, επιβάλλεται η διαπίστωση όχι μόνον ότι ουδόλως γίνεται μνεία του κοινοτικού συμφέροντος στις προσβαλλόμενες αποφάσεις, αλλά επίσης ότι είναι προφανές ότι οι αποφάσεις αυτές δεν στηρίζονται στον λόγο αυτόν απορρίψεως. Αντιθέτως, τα στοιχεία που διαλαμβάνονται στις προσβαλλόμενες αποφάσεις πρέπει να θεωρηθούν ως νομική εκτίμηση δύναμει του άρθρου 85 της Συνθήκης. Τούτο ισχύει επίσης όσον αφορά τις αιτιολογικές σκέψεις της Επιτροπής σχετικά με τις συγκεκριμένες συνέπειες των συμβάσεων εξαγοράς στην αγορά των προηγούμενων σταδίων παραγωγικής διαδικασίας του βοείου κρέατος, τις οποίες χαρακτηρίζει ως μη αισθητές. Πράγματι, το συμπέρασμα αυτό δεν οδηγεί την Επιτροπή να καταλήξει ότι δεν υφίσταται κοινοτικό συμφέρον να

δώσει συνέχεια στην καταγγελία αλλά την οδηγεί να αποκλείσει την εφαρμογή του άρθρου 85 της Συνθήκης, καθόσον το άρθρο αυτό έχει εφαρμογή μόνον εάν τα αντίθετα προς τον ανταγωνισμό αποτελέσματα των εξεταζομένων συμφωνιών έχουν αισθητές επιπτώσεις στην αγορά.

- 73 Κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθεί η επιχειρηματολογία της Επιτροπής ότι στήριξε απλώς την απόρριψή της στην έλλειψη κοινοτικού συμφέροντος και να θεωρηθεί ότι, εφόσον στις προσβαλλόμενες αποφάσεις τίθεται θέμα απορρίψεως των καταγγελιών που είναι δεόντως αιτιολογημένη από λόγους ουσίας, πρέπει να εξεταστεί η νομική ανάλυση των πραγματικών περιστατικών από την Επιτροπή.
- 74 Συναφώς, πρέπει να τονιστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, οσάκις η Επιτροπή λαμβάνει απόφαση περί θέσεως καταγγελίας στο αρχείο, χωρίς να προβεί σε διοικητική εξέταση, ο έλεγχος νομιμότητας του Πρωτοδικείου σκοπό έχει να επαληθεύσει μήπως η επίδικη απόφαση στηρίζεται σε ανακριβή πραγματικά περιστατικά, μήπως πάσχει νομική πλάνη ή πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως ή κατάχρηση εξουσίας (μεταξύ άλλων, απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Σεπτεμβρίου 1992, Τ-24/90, *Automec* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. ΙΙ-2223, σκέψη 80).
- 75 Το Δικαστήριο έκρινε ότι από τη γενική οικονομία της Συνθήκης προκύπτει ότι η διαδικασία που προβλέπουν τα άρθρα 92 και 93 δεν μπορεί ποτέ να καταλήξει σε αποτέλεσμα αντίθετο προς τις ειδικές διατάξεις της Συνθήκης (βλ., υπό την έννοια αυτή, τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 21ης Μαΐου 1980, 73/79, *Επιτροπή κατά Ιταλίας*, Συλλογή τόμος 1980/ΙΙ, σ. 137, σκέψη 11, και *Matra* κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 41). Η υποχρέωση αυτή της Επιτροπής να σέβεται τη συνοχή που υφίσταται μεταξύ των άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης και άλλων διατάξεων της Συνθήκης επιβάλλεται όλως ιδιαιτέρως στην περίπτωση κατά την οποία οι άλλες αυτές διατάξεις αποσκοπούν ωσαύτως, όπως εν προκειμένω, στην επικράτηση ενός χωρίς στρεβλώσεις ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς. Πράγματι, λαμβάνοντας απόφαση περί του συμβιβαστού ενισχύσεως προς στην κοινή αγορά, η Επιτροπή δεν μπορεί να αγνοήσει τον κίνδυνο να θιγεί ο ανταγωνισμός εντός της κοινής αγοράς εκ μέρους ορισμένων επιχειρηματιών (προπαρατεθείσα απόφαση *Matra* κατά Επιτροπής, σκέψεις 42 και 43).

- 76 Εντούτοις, το Δικαστήριο έχει επίσης κρίνει ότι οι λεπτομέρειες χορηγήσεως μιας ενισχύσεως που αντιβαίνουν ενδεχομένως σε ειδικές διατάξεις της Συνθήκης, εκτός των άρθρων 92 και 93, είναι δυνατόν να συνδέονται τόσο άρρηκτα με το αντικείμενο της ενισχύσεως ώστε να μην μπορούν να εκτιμηθούν χωριστά (προπαρατεθείσα απόφαση Matra κατά Επιτροπής, σκέψη 41).
- 77 Ειδικότερα, το Δικαστήριο έκρινε, στην περίπτωση εκείνη, ότι οι συνέπειες των λεπτομερειών αυτών για το συμβιβαστό ή το ασυμβίβαστο της καθόλου ενισχύσεως πρέπει κατ' ανάγκη να εκτιμηθούν μέσω της διαδικασίας του άρθρου 93 της Συνθήκης. Το ζήτημα πάντως διαφέρει στην περίπτωση κατά την οποία είναι δυνατόν, κατά την ανάλυση ενός συστήματος ενισχύσεων, να απομονωθούν ορισμένοι όροι ή στοιχεία τα οποία, καίτοι αποτελούν μέρος του εν λόγω συστήματος, μπορούν να θεωρηθούν ως μη αναγκαία για την πραγματοποίηση του αντικειμένου του ή τη λειτουργία του (προπαρατεθείσα απόφαση της 22ας Μαρτίου 1977, Iannelli και Volpi, σκέψη 14).
- 78 Κατά συνέπεια, πρέπει να καθοριστεί, κατ' αρχάς, αν τα μέτρα εξυγιάνσεως είναι λεπτομέρειες ή στοιχεία της ενισχύσεως που εγκρίθηκε από την Επιτροπή και αν, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, συνεπάγονται περιοριστικά αποτελέσματα τα οποία υπερβαίνουν το μέτρο που είναι αναγκαίο για να επιτύχει η ενίσχυση τους σκοπούς που εγκρίνει η Συνθήκη.
- 79 Πρέπει να σημειωθεί εκ προοιμίου ότι οι διάδικοι δεν συμφωνούν ως προς τη φύση των επίμαχων μέτρων. Ενώ η Επιτροπή δέχεται ότι το πρόγραμμα εξυγιάνσεως στο σύνολό του απορρέει από τις κανονιστικές αποφάσεις της PVV και ότι, κατά συνέπεια, οι συμβάσεις που συνήψε το SSR αποτελούν θεμελιώδες στοιχείο της πραγματοποιήσεως του επιδιωκόμενου από τις δημόσιες αρχές σκοπού, οι προσφεύγουσες φρονούν ότι το καθεστώς εξυγιάνσεως είναι το αποτέλεσμα ιδιωτικών συμφωνιών και ότι μόνο τα μέτρα χρηματοδοτήσεως του προγράμματος αυτού είναι δημοσίας φύσεως. Κατ' ουσίαν, ενώ η καθής υποστηρίζει ότι το καθεστώς εξυγιάνσεως είναι το αποτέλεσμα δημόσιας ενέργειας, οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι το καθεστώς αυτό είναι το αποτέλεσμα ιδιωτικής διαβουλεύσεως, η οποία έλαβε στη συνέχεια δημόσια χρηματοδότηση.

- 80 Η συζήτηση αυτή στερείται σημασίας για την εκτίμηση της σχέσεως μεταξύ των μέτρων αυτών και του αντικειμένου της ενισχύσεως: είτε, από απόψεως πραγματικών περιστατικών, η πρωτοβουλία της εξυγιάνσεως προέρχεται από τις επιχειρήσεις είτε προέρχεται από τις δημόσιες αρχές (από την PVV), είναι σαφές ότι πρόκειται για μέτρα που αποσκοπούν στη μείωση της ικανότητας του χρηματοδοτούμενου από το κράτος τομέα. Επιπλέον, οι ίδιες οι προσφεύγουσες ισχυρίστηκαν με τις προσφυγές τους ότι «η πρόβλεψη της εισφοράς και η απόφαση μεταφοράς του προϊόντος της εισφοράς στο SSR συνδέονται άρρηκτα με την εξυγίανση. Χωρίς εισφορά δεν θα υπήρχε εξυγίανση και χωρίς εξυγίανση δεν θα υπήρχε εισφορά».
- 81 Άλλωστε, αποτελεί παγία νομολογία ότι, για την εφαρμογή του άρθρου 92 της Συνθήκης, πρέπει να λαμβάνονται κυρίως υπόψη οι επιπτώσεις της ενισχύσεως επί των ωφελουμένων επιχειρήσεων ή παραγωγών και όχι το καθεστώς των οργανισμών που είναι αρμόδιοι για τη διάθεση και τη διαχείριση της ενισχύσεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Μαρτίου 1977, 78/76, Steinike & Weinlig, Συλλογή τόμος 1977, σ. 171, σκέψη 21). Κατά συνέπεια, εφόσον τα αποτελέσματα της ενισχύσεως παράγονται από το καθεστώς εξυγιάνσεως στο σύνολό του, συμπεριλαμβανομένης της επιλογής των δικαιούχων της ενισχύσεως από το SSR, το πρόγραμμα πρέπει να θεωρηθεί ότι αποτελεί τις λεπτομέρειες της ενισχύσεως. Εξάλλου, κρατικό μέτρο που ευνοεί ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένα προϊόντα δεν χάνει τον χαρακτήρα του χωρίς αντάλλαγμα παρεχομένου πλεονεκτήματος λόγω του ότι χρηματοδοτείται πλήρως ή εν μέρει με εισφορές που επιβάλλονται από τη δημόσια αρχή και εισπράττονται από τις οικείες επιχειρήσεις (προπαρατεθείσα απόφαση Steinike & Weinlig, σκέψη 22).
- 82 Είναι πάντως τεχνητή η διάκριση μεταξύ των μέτρων και του προγράμματος κατά τον τρόπο που προτείνουν οι προσφεύγουσες. Στα δικόγραφά τους ισχυρίζονται ότι αναγνωρίζουν ότι οι παροχές που προέρχονται από το ταμείο που ίδρυσε η PVV εγκρίθηκαν από την Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 92 της Συνθήκης, «αλλά η έγκριση αυτή δεν εκτείνεται σε εισφορές που αποσκοπούν στη χρηματοδότηση των μέτρων εξυγιάνσεως». Κατά συνέπεια, οι προσφεύγουσες φαίνονται να διακρίνουν μεταξύ των εισφορών για τη χρηματοδότηση της εξυγιάνσεως και των μέτρων χρησιμοποίησεως των εισφορών αυτών, ενώ και οι δύο ενέργειες είναι άρρηκτα συνδεδεμένες μεταξύ τους και, στο σύνολό τους, αποσκοπούν στην εξυπηρέτηση του σκοπού περιορισμού της πλεονάζουσας ικανότητας του τομέα.

- 83 Κατά συνέπεια, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι, ακόμη και αν γίνεται δεκτό ότι ορισμένα από τα μέτρα που αφορούν την εξυγίανση του τομέα της σφαγής των βοοειδών εμπíπτουν ενδεχομένως στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 85 της Συνθήκης (δηλαδή οι συμφωνίες ιδρύσεως του SSR και οι συμβάσεις εξαγοράς), είναι ως προς το σημείο αυτό άρρηκτα συνδεδεμένα με το αντικείμενο της ενισχύσεως ώστε δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθούν μεμονωμένα.
- 84 Εντούτοις, πρέπει ακόμη να καθοριστεί αν τα εν λόγω μέτρα συνεπάγονται περιοριστικά αποτελέσματα που υπερβαίνουν το αναγκαίο μέτρο για να επιτύχει η ενίσχυση τους σκοπούς που εγκρίνει η Συνθήκη. Συναφώς, οι προσφεύγουσες δεν παρέχουν κανένα χρήσιμο στοιχείο, εφόσον όλες οι παρατηρήσεις τους επικεντρώνονται στις αντίθετες προς τον ανταγωνισμό συνέπειες του περιορισμού της παραγωγικής ικανότητας ο οποίος οφείλεται στο καθεστώς εξυγιάσεως και στη δυσμενή διάκριση που προκαλεί ο υποχρεωτικός χαρακτήρας της προσφοράς έναντι όλων των επιχειρηματιών του τομέα. Οι συνέπειες αυτές είναι εγγενείς στους σκοπούς της ενισχύσεως.
- 85 Ειδικότερα, οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι το καθεστώς εξυγιάσεως περιορίζει τον ανταγωνισμό λόγω του ότι τα πλεονεκτήματα της εφαρμογής του ωφελούν μόνο τα σφαγεία βοοειδών που παρουσιάζουν πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα, πράγμα που αποτελεί εγγενή συνέπεια της ενισχύσεως. Άλλωστε, ακόμη και αν οι προσφεύγουσες αναφέρουν το γεγονός ότι κάθε επιχείρηση θα μπορούσε να διαχειριστεί ατομικά τη μείωση της παραγωγικής ικανότητας χωρίς να χρειάζεται να δημιουργηθεί ίδρυμα επιφορτισμένο με την αξιολόγηση των αιτήσεων ενισχύσεως κατά συντονισμένο τρόπο, στηρίζουν την επιχειρηματολογία τους όχι στο γεγονός ότι η ενέργεια ήταν συντονισμένη αλλά στο γεγονός ότι μόνο τα σφαγεία που παρουσίαζαν πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα επωφελούνται από τα μέτρα. Όμως, το αποτέλεσμα θα ήταν το ίδιο σε περίπτωση μη συντονισμένης εξυγιάσεως και αποτελεί, επομένως, τη συνέπεια της ενισχύσεως και όχι του συντονισμού.
- 86 Κατά συνέπεια, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι όλες οι αντίθετες προς τον ανταγωνισμό συνέπειες που προκαλεί, κατά τη γνώμη των προσφευγουσών, το καθεστώς εξυγιάσεως πρέπει να καταλογιστούν στα μέτρα ενισχύσεως και να θεωρηθούν αναγκαίες για την πραγματοποίηση του σκοπού του και για τη λειτουργία του.

- 87 Εντούτοις, οι προσφεύγουσες αντιτάσσουν ότι, στις προσβαλλόμενες αποφάσεις, η Επιτροπή χαρακτηρίζει ως ενίσχυση μόνο τα μέτρα σχετικά με τις προμηδοτήσεις εξαγοράς, ενώ θεωρεί ότι όλα τα άλλα μέτρα απορρέουν απλώς από νόμο και, κατά συνέπεια, συνδέονται αυστηρά με δημόσια μέτρα. Εξ αυτού αντλούν το συμπέρασμα ότι η Επιτροπή δεν μπορεί τώρα να υποστηρίξει ότι το σύνολο των μέτρων εμπίπτει στο καθεστώς των κρατικών ενισχύσεων.
- 88 Ακόμη και αν, στις προσβαλλόμενες αποφάσεις, η Επιτροπή χαρακτηρίζει ως κρατική ενίσχυση τις προμηδοτήσεις εξαγοράς, ισχυρίζεται στις ίδιες αποφάσεις ότι τα μέτρα εξυγιάνσεως αποτελούν τμήμα δημοσίου σχεδίου, του οποίου οι χρηματοπιστωτικές πτυχές εμπίπτουν στο καθεστώς των κρατικών ενισχύσεων. Ειδικότερα, οι ολλανδικές αρχές προέβλεψαν καθεστώς ενισχύσεως για την εξυγίανση του τομέα σφαγής των βοοειδών, το οποίο, σε επίπεδο ιδιωτικού δικαίου, τίθεται σε εφαρμογή βάσει συμβάσεων εξαγοράς που συνήφθησαν μεταξύ των SSR και των εξυγιασθέντων σφαγείων (συμβάσεις που υπόκεινται στο άρθρο 85 της Συνθήκης).
- 89 Επί της βάσεως αυτής, η Επιτροπή εξέτασε τη χρηματοπιστωτική πτυχή της εξυγιάνσεως, τις συνέπειες της καταβολής της προμηδοτήσεως εξαγοράς και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις κανονιστικές αποφάσεις της PVV κατά τον χρόνο που αξιολόγησε τις εν λόγω κανονιστικές αποφάσεις στο πλαίσιο των άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης και δεν προέβαλε καμία αντίρρηση. Μεταξύ των συνεπειών της ενισχύσεως, η Επιτροπή διαπίστωσε τα αποτελέσματα στην αγορά στα επόμενα στάδια παραγωγικής διαδικασίας βοείου κρέατος. Τα αποτελέσματα αυτά απορρέουν άμεσα από την καταβολή από την PVV, μέσω του ταμείου εξυγιάνσεως, προμηδοτήσεων εξαγοράς. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή καταλήγει ότι το καθεστώς εξυγιάνσεως αφεαυτού και η χρηματοδότησή του δεν μπορούν να απαγορευθούν δυνάμει του άρθρου 85 της Συνθήκης.
- 90 Επιπλέον, η Επιτροπή αναφέρει ρητώς στα σημεία 36 και 37 των προσβαλλομένων αποφάσεων ότι οι συμβάσεις εξαγοράς, οι οποίες, ως μέτρο του ιδιωτικού δικαίου, υπόκεινται στο άρθρο 85 της Συνθήκης, πρέπει να αξιολογηθούν λαμβανομένου υπόψη του συγκεκριμένου πλαισίου εντός του οποίου εντάσσεται η συμπεριφορά

των επιχειρήσεων. Επισημαίνει, στη συνέχεια, ότι, εν προκειμένω, το πλαίσιο αυτό είναι ακριβώς το σχήμα εξυγιάνσεως του τομέα το οποίο πραγματοποιεί ο νόμος («οι συμφωνίες είναι εντούτοις θεμελιώδες στοιχείο της πραγματοποιήσεως του στόχου που επιδιώκει ο νόμος», σημείο 39 των προσβαλλομένων αποφάσεων) και ότι, κατά συνέπεια, οι συμβάσεις αυτές δεν έχουν ίδιο σκοπό.

- 91 Επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι το κείμενο των εν λόγω αποφάσεων στηρίζεται στη συλλογιστική που αναπτύσσεται στις προηγούμενες σκέψεις. Πράγματι, λαμβανομένης υπόψη της περιγραφής των πραγματικών περιστατικών από την Επιτροπή στις προσβαλλόμενες αποφάσεις, πρέπει να σημειωθεί ότι αυτή αναφέρθηκε πάντοτε στο καθεστώς εξυγιάνσεως ως ένα και ενιαίο σχήμα που πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο των κανόνων σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις. Ομοίως, στο σύνολο του κειμένου των αποφάσεων, η Επιτροπή ακολουθεί τον ίδιο νομικό συλλογισμό που αποσκοπεί να καταδείξει τη δημόσια φύση του σχήματος, τον πυρήνα του οποίου αποτελούν οι σχετικές με τη χρηματοδότηση πτυχές.
- 92 Επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι νομίμως η Επιτροπή θεώρησε ότι δεν μπορεί να απαγορεύσει δυνάμει του άρθρου 85 της Συνθήκης τα μέτρα ιδιωτικής φύσεως που αποτελούν τμήμα του σχήματος εξυγιάνσεως λόγω των συνεπειών ενός καθεστώτος ενισχύσεως το οποίο εγκρίθηκε και ότι το σύνολο της αποφάσεως στηρίζεται σ' αυτό τον λόγο απορρίψεως.
- 93 Τέλος, όσον αφορά τον ισχυρισμό των προσφευγουσών ότι, κατά την έκδοση των αποφάσεων σχετικά με την ενίσχυση για την εξυγίανση, η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη τις συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων στις οποίες στηρίζονταν οι κανονιστικές αποφάσεις της PVV, αποδείχθηκε κατά την προφορική διαδικασία ότι η Επιτροπή, κατά τον χρόνο εκδόσεως των αποφάσεων σχετικά με την ενίσχυση αυτή, είχε γνώση του καταστατικού του SSR, του οποίου το άρθρο 3 μνημονεύει ρητώς τα μέτρα πραγματοποιήσεως της εξυγιάνσεως, συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων εξαγοράς. Αντιθέτως, μη γνωρίζοντας τις συγκεκριμένες εφαρμογές των συμφωνιών στην εξυγίανση, η Επιτροπή εκτίμησε, κατά συνέπεια, το σύστημα αφεαυτού και όχι τις ενδεχόμενες αντίθετες προς τον ανταγωνισμό συνέπειες των ειδικών συμβάσεων εξαγοράς.

- 94 Υπό το φως των προηγουμένων, προκύπτει ότι οι επίδικες αποφάσεις δεν στηρίζονται σε ανακριβή πραγματικά περιστατικά και δεν εκδόθηκαν κατά πλάνη περί το δίκαιο ή κατά πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως και ότι η Επιτροπή ορθώς απέκλεισε την ύπαρξη αισθητών αποτελεσμάτων του καθεστώτος εξυγιάνσεως του τομέα των βοοειδών αντίθετων προς τον ανταγωνισμό, όπως τα γνώριζε κατά τον χρόνο εκδόσεως των προσβαλλομένων αποφάσεων, τα οποία υπερβαίνουν τα αποτελέσματα που είναι εγγενή της σχετικής με το καθεστώς αυτό ενισχύσεως, η οποία αποτέλεσε το αντικείμενο εκτιμήσεως στο πλαίσιο των άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης.
- 95 Επομένως, οι προσφυγές πρέπει να απορριφθούν στο σύνολό τους.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 96 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.
- 97 Δεδομένου ότι οι προσφεύγουσες ηττήθηκαν και η Επιτροπή είχε υποβάλει σχετικό αίτημα, πρέπει οι προσφεύγουσες να καταδικαστούν στα δικαστικά έξοδα.
- 98 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Πρωτοδικείο μπορεί να αποφασίσει ότι ο παρεμβαίνων θα φέρει τα δικαστικά του έξοδα. Οι παρεμβαίνοντες θα φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει τις προσφυγές.**

- 2) Οι προσφεύγουσες θα φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή.**

- 3) Οι παρεμβαίνοντες θα φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.**

Tiili

Moura Ramos

Mengozzi

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 31 Ιανουαρίου 2001.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

P. Mengozzi